

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věra soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **PEGISAN s.r.o.**, IČO: 61171361
sídlem K Merfánům 178/47, 318 00 Plzeň
zastoupená advokátem Mgr. Milanem Edelmannem
sídlem Petržilkova 2707/38, 158 00 Praha 5

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2024, č. j. MZE-77739/2024-14113

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“ či „Fond“) ze dne 6. 6. 2024, č. j.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

SZIF/2024/0403471 (dále jen „rozhodnutí SZIF ze dne 6. 6. 2024“ či „prvostupňové rozhodnutí“) o povinnosti zaplatit penále v celkové výši 6 000 000 Kč z titulu opožděného vrácení dotace pro projekt s reg. č. 11/013/311/0a232000787 s názvem „Obnova starých řemeslných dílen na zámku Rochlov“ v rámci Programu rozvoje venkova ČR opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (dále též jen „projekt“).

II. Dosavadní průběh řízení a napadené rozhodnutí

2. Dne 27. 6. 2011 doručila žalobkyně žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova na opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy. Dne 26. 1. 2012 podepsala dohodu o poskytnutí dotace (dále jen „dohoda“), čímž se zavázala k plnění podmínek stanovených Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013 pro opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy, č. j. 83868/2011-MZE-14112 vydanými pro 13. kolo příjmu žádostí (dále jen „Pravidla“). Po realizaci projektu podala dne 30. 5. 2013 žádost o proplacení výdajů, na základě které byla žalobkyni dne 6. 2. 2014 proplacena dotace ve výši 6 000 000 Kč.
3. Žalobkyně při posuzování žádosti o dotaci obdržela 20 bodů v rámci preferenčního kritéria „Počet nových pracovních míst“. V žádosti o dotaci se zavázala vytvořit v rámci projektu celkem 4 nová pracovní místa. Dne 7. 1. 2016 byla Fondem zahájena ex-post cílená kontrola, při níž bylo zjištěno, že žalobkyně závazek vytvořit 4 nová pracovní místa v rámci projektu nesplnila, a to v rozporu s částí B, Kap. 9, odst. 5 Specifických podmínek Pravidel. Dne 19. 12. 2016 zahájil Fond s žalobkyní podle § 11a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o SZIF“) a dále podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, ze dne 17. prosince 2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (dále jen „nařízení č. 1306/2013“), respektive podle prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014, ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost (dále jen „prováděcího nařízení č. 809/2014“) správní řízení o uložení povinnosti vrátit finanční prostředky poskytnuté jako dotace ve výši 6 000 000 Kč.
4. Rozhodnutím Fondu ze dne 19. 6. 2017, č. j. SZIF/2017/0446079 (dále jen „rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017“) byla žalobkyni uložena povinnost vrátit finanční prostředky v celkové výši 6 000 000 Kč. Předmětné rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 26. 6. 2017 a vykonatelné se stalo dne 26. 8. 2017. Žalobkyně proti němu podala odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím č. j. 47719/2017-MZE-14113 ze dne 18. 9. 2017 (dále jen „rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2017“).
5. Dne 17. 4. 2024 doručil Fond žalobkyni oznámení o zahájení řízení k penále, neboť žalobkyně nevrátila na účet Fondu žádné finanční prostředky, tzn. nevrátila celých 6 000 000 Kč, a proto Fondu vzniklo právo na penále ve výši 6 000 000 Kč podle § 11a odst. 4 zákona o SZIF.
6. Rozhodnutím SZIF ze dne 6. 6. 2024 byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit na účet Fondu penále ve výši 6 000 000 Kč. Fond ve svém rozhodnutí poukázal na § 11a odst. 1 zákona o SZIF a doplnil, že s ohledem na aplikační přednosti práva EU nelze souhlasit s námitkou žalobkyně, že je třeba na právní vztahy příjemce dotace v období od 20. 09. 2016 do 21. 11. 2023 aplikovat zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

(insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“) jako *lex specialis*.

7. K námitce, že řízení ve věci povinnosti vrátit dotaci nebylo vedeno za účasti insolvenčního správce, Fond uvedl, že oznámení o zahájení řízení o uložení povinnosti vrátit dotaci bylo žalobkyni doručeno dne 19. 12. 2016 do datové schránky. Oznámení bylo dne 26. 1. 2017 doručeno spolu s přípisem č. j. SZIF/2017/0055699 do datové schránky insolvenčního správce žalobkyně. Rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 bylo doručeno do datové schránky žalobkyně. Ta proti němu podala odvolání, o kterém rozhodl žalovaný dne 18. 9. 2017.
8. Žalobkyně v odvolání zopakovala průběh insolvenčního řízení, setrvala na svém vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení a doplnila, že nelze souhlasit s Fondem, pokud jde o jeho tvrzení týkající se přednosti aplikace práva EU. Upozornila na nařízení EP a Rady (EU) 2015/848, ze dne 20. května 2015, o insolvenčním řízení (dále jen „nařízení č. 2015/848“), nařízení Rady (ES) č. 1346/2000, ze dne 29. května 2000, o úpadkovém řízení (dále jen „nařízení č. 1346/2000“) a závěrem odkázala na § 109 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona.
9. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul dosavadní průběh řízení. Dne 9. 8. 2016 podala žalobkyně insolvenční návrh. Dne 20. 9. 2016 byl Krajským soudem v Plzni zjištěn úpadek žalobkyně a byla povolena reorganizace žalobkyně s účinky k 20. 9. 2016 (usnesení č. j. KSPL 65 INS 18485/2016–A–9). Dne 22. 10. 2019 Fond uplatnil svoji pohledávku na vrácení dotace ve výši 6 000 000 Kč vůči žalobkyni jako pohledávku za majetkovou podstatou. Dne 22. 11. 2019 byla zveřejněna žaloba Fondu na určení pořadí pohledávky spočívající v povinnosti žalobkyně vrátit dotaci ve výši 6 000 000 Kč, a to na základě výzvy Krajského soudu v Plzni. Incidenční spor byl veden pod sp. zn. 65 ICM 3223/2019, kdy dne 21. 1. 2020 vydal Krajský soud v Plzni rozsudek č. j. 65 ICM 3223/2019–34, jímž rozhodl, že „I. Žaloba na určení, že pohledávka žalobkyně uplatněná u KS v Plzni, sp. zn. KSPL 65 INS 18485/2016, ve výši 6 000 000 Kč, byla uplatněna po právu jako pohledávka za majetkovou podstatou podle § 168, odst. 2 písm. e) IZ a považuje se tak za zjištěnou, se zamítá.“. Rozsudek nabyl právní moci dne 14. 2. 2020. Krajský soud v Plzni rozsudek odůvodnil tím, že se nejedná o pohledávku za majetkovou podstatou, ale o běžnou pohledávku, která měla být přihlášena do 20. 11. 2016. Dne 3. 2. 2021 vydal Krajský soud v Plzni usnesení č. j. KSPL 65 INS 18485/2016–B–262, které nabylo právní moci dne 19. 2. 2021 a rozhodl jím o přeměně reorganizace žalobkyně v konkurs. Dne 2. 11. 2023 Krajský soud v Plzni usnesením č. j. KSPL 65 INS 18485/2016–B–396, které nabylo právní moci dne 21. 11. 2023, rozhodl o zrušení konkursu dle § 308 odst. 1 písm. b) insolvenčního zákona. V návaznosti na to bylo dne 17. 4. 2024 zahájeno řízení o povinnosti zaplatit penále ve výši 6 000 000 Kč, neboť žalobkyně dotaci nevrátila.
10. Na základě výše předestřené skutkového stavu žalovaný k námitce týkající se nedoručení rozhodnutí o povinnosti vrátit dotaci ze dne 19. 6. 2017 insolvenčnímu správci poukázal na úpravu dle § 140d insolvenčního zákona a doplnil, že žalobkyně byla v konkursu až ke dni 19. 2. 2021, a proto se neuplatnil § 236 insolvenčního zákona. Současně na základě zahájení insolvenčního řízení dne 9. 8. 2016, ani na základě zjištění úpadku a povolení reorganizace dne 20. 9. 2016 nedošlo k omezení dispozičních práv žalobkyně jako dlužníka k majetkové podstatě. Účastníkem řízení byla proto v souladu s § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu pouze žalobkyně. Insolvenční správce nebyl totiž ani tzv. dotčeným účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu a byl navíc informován o zahájení řízení o povinnosti vrátit dotaci. Dle rozhodnutí byla žalobkyně povinna vrátit dotaci ve výši 6 000 000 Kč nejpozději dne 25. 8. 2017, jelikož rozhodnutí se stalo vykonatelné dne 26. 8. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

11. Z rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 65 ICM 3223/2019–3 ze dne 21. 1. 2020 je dle žalovaného nepochybné, že pohledávka Fondu na vrácení dotace ve výši 6 000 000 Kč nebyla pohledávka za podstatou, a proto ji měl Fond uplatnit jako běžnou pohledávku a přihlásit, aby mohla být uspokojena v rámci insolvenčního řízení. Fond tak neučinil, a proto nemohla být pohledávka uspokojena v rámci insolvenčního řízení ani nemohla být v souladu s § 140e insolvenčního zákona nařízena exekuce. Pohledávka na vrácení dotace však nezanikla, neboť reorganizační plán nebyl schválen, a tudíž nenabyl účinnosti; k uvedenému žalovaný poukázal na § 356 odst. 1 a § 352 odst. 1 insolvenčního zákona. Fond byl oprávněn po zrušení konkursu v souladu s § 312 insolvenčního zákona požadovat splnění povinnosti žalobkyně vrátit dotaci a nařídít navrácení dotace (jistiny) i exekuci. Současně byl oprávněn požadovat i penále, které nezaniklo, neboť § 170 insolvenčního zákona se týká pouze uspokojení pohledávek v průběhu insolvenčního řízení a žádným způsobem z něho nelze dovodit, že by tyto pohledávky, které jsou vyloučeny ze způsobu řešení úpadku, automaticky zanikly nebo neběžely. Na podporu své argumentace žalovaný odkázal na bod 18 usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 486/2022, ze dne 27. 4. 2022.
12. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uzavřel, že insolvenční řízení bylo skončeno ke dni 21. 11. 2023, a proto Fond nepochybil, pokud dne 17. 4. 2024 zahájil řízení o povinnosti zaplatit penále v celé výši, neboť v důsledku insolvenčního řízení nedochází k posunu termínu vykonatelnosti správních rozhodnutí ani k zániku mimosmluvní sankce. Fond proto vyměřil penále ve výši 1 % denně z částky 6 000 000 od 26. 8. 2017 do 23. 5. 2020, kdy nabylo penále výše částky, kterou je žalobkyně povinna vrátit, tzn. 6 000 000 Kč v souladu s § 11 odst. 4 zákona o SZIF.
13. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval i skutečností, zda v případě penále nedošlo k prekluzi (promlčení) ve smyslu čl. 3 Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (dále jako „nařízení č. 2988/95“). Poukázal na čl. 1 odst. 2, čl. 5 odst. 1 a čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95 a uzavřel, že dne 26. 8. 2017 došlo ke vzniku nesrovnalosti, tzn. k porušení unijního práva, které spočívalo v tom, že žalobkyně nevrátila včas neoprávněně poskytnutou dotaci. Za porušení unijního práva pak přísluší dle evropských předpisů [čl. 7 prováděcího nařízení č. 809/2014, které platilo v době vydání rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 a použije se i nadále na základě čl. 14 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2022/1173, ze dne 31. května 2022, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém v oblasti společné zemědělské politiky (dále jen „nařízení č. 2022/1173“)] a dle § 11a odst. 4 zákona o SZIF sankce ve výši 1 % denně z částky dotace, kterou byla žalobkyně povinna vrátit, nejvýše do výše této částky. V daném případě tedy penále za jeden den činilo částku ve výši 6 000 Kč, přičemž výše penále se navyšovala každým dnem, a to až do výše dotace, které dosáhlo dne 23. 5. 2020. Dle žalovaného se jedná o pokračující nesrovnalost ve smyslu rozsudku SDEU ze dne 15. 6. 2017 ve věci C 436/15, *UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras* (bod 55). Nesrovnalost skončila dne 23. 5. 2020 v důsledku právní úpravy, která omezila maximální výši penále na částku ve výši dotace, která měla být vrácena. Ode dne 23. 5. 2020 tedy začala běžet čtyřletá promlčecí lhůta pro zahájení řízení o povinnosti zaplatit penále, které bylo Fondem dne 17. 4. 2024 zahájeno včas.

III. Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

14. Žalobkyně v žalobě požadovala zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí SZIF, neboť obě považuje za nezákonná. Podstata námitek tkví v tom, že správní orgány nerespektovaly právní stav žalobkyně s nutností na věc aplikovat insolvenční zákon jako *lex specialis*. Svou argumentaci odůvodnila tím, že usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 9. 2016, č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-A-9 byl zjištěn úpadek žalobkyně a byla povolena její reorganizace. Usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-B-262 ze dne 3. 2. 2021 bylo rozhodnuto o přeměně reorganizace žalobkyně na konkurs. Následně usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 11. 2023, č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-B-396 byl zrušen konkurs na majetek žalobkyně. Předmětné usnesení nabylo právní moci dne 21. 11. 2023. Z výše uvedeného žalobkyně dovozuje, že na právní vztahy v období od 20. 9. 2016 do 21. 11. 2023 je třeba aplikovat insolvenční zákon.
15. Pokud jde o rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 (*poznámka soudu: žalobkyně v žalobě nesprávně uvádí datum 19. 7. 2017*), žalobkyně je přesvědčena o tom, že pohledávka má povahu pohledávek vyjmenovaných v § 168 odst. 2 písmeno e) insolvenčního zákona; na podporu této své argumentace odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 53/2013-33.
16. Správní orgány se dle žalobkyně nesprávně domnívají, že před úpravou insolvenčního zákona má přednost úprava práva EU. Insolvenční zákon a jeho pravidla jsou však postavena na právu EU a jeho nařízeních a směrnicích, kdy tyto upravují též základní práva věřitelů dlužníků pro insolvenční proces a jejich uspokojování v řízení; k uvedenému žalobkyně poukázala na nařízení č. 2015/848 a nařízení č. 1346/2000. Tato pak zasahují i do problematiky podstatné pro posouzení věci, zda bylo možné, aby v dané věci probíhalo po rozhodnutí o úpadku na majetek žalobkyně jako příjemce dotace řízení, ve kterém byla ze strany SZIF uložena žalobkyni povinnost vrátit dotaci (ačkoliv všechny okolnosti rozhodné pro vrácení dotace nastaly ještě před rozhodnutím o úpadku žalobkyně), kdo byl jeho účastníkem a dále, zda lze vůbec požadovat po příjemci dotace hradit příslušenství za dobu, kdy trvaly účinky zjištěného úpadku žalobkyně. K výše uvedenému pak žalobkyně vznesla tři žalobní body.
17. V prvním žalobním bodě namítla nezákonnost a neexistenci právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017.
18. Primárně namítla, že do dnešního dne nemohlo nabýt právní moci rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017, kterým Fond stanovil žalobkyni povinnost vrátit do 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí finanční prostředky ve výši 6 000 000 Kč, tedy rozhodnutí, od jehož právní moci a vykonatelnosti žalovaný v napadeném rozhodnutí odvodil povinnost žalobkyně zaplatit částku 6 000 000 Kč jako penále z nevrácené dotace. Rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 je nezákonné, k čemuž by měl žalovaný v napadeném rozhodnutí přihlédnout, protože bylo vydáno v rozporu s účinky zahájeného insolvenčního řízení vedeného na majetek žalobkyně.
19. K uvedenému žalobkyně zdůraznila s odkazem na § 109 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona, že Fond neuplatnil právo na vrácení poskytnuté dotace ve výši 6 000 000 Kč přihláškou do insolvenčního řízení vedeného na majetek žalobkyně, ač uplatnit měl a mohl, jak vyplývá z pravomocného rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 1. 2020, č. j. 65 Icm 3223/2019-34, naopak i po rozhodnutí o úpadku na majetek žalobkyně SZIF vedl řízení se žalobkyní. S ohledem na § 109 odst. 1 písm. a) citovaného zákona SZIF nebyl oprávněn vést takové řízení, a to s ohledem na překážku zahájeného insolvenčního řízení.

20. V řízení o uložení povinnosti vrátit dotaci pak postupoval SZIF i přes překážku zahájeného insolvenčního řízení nezákonně, když samotné rozhodnutí SZIF, kterým bylo uloženo žalobkyni jako příjemci dotace vrátit dotaci ve výši 6 000 000 Kč, bylo vydáno dne 19. 6. 2017.
21. Žalobkyně dále namítla, že řízení o uložení povinnosti vrátit poskytnuté finanční prostředky předcházející vydání rozhodnutí nebylo vedeno za účasti insolvenčního správce a má za to, že je tak nezákonné. Konečné rozhodnutí měl SZIF doručit i insolvenčnímu správci, jenž byl účastníkem řízení a který byl též o zahájení řízení jako účastník vyzooměn. Pokud se tak nestalo, nemohlo předmětné rozhodnutí nikdy nabýt právní moci, v důsledku čehož nemohl ani začít běžet nárok na úhradu příslušenství bez dalšího.
22. V druhém žalobním bodě žalobkyně vznesla námitky stran běhu příslušenství dle insolvenčního zákona. Uvedla, že po dobu trvání účinků zahájeného insolvenčního řízení vedeného na její majetek vůbec nárok na penále (jako příslušenství) neběžel a běžet nemohl. Svou argumentaci odůvodnila tím, že z hlediska aplikace účinků daných *lex specialis* platí, že za dobu trvání insolvenčního řízení neběží jakékoliv příslušenství pohledávek, tedy ani penále, které bylo vyměřeno rozhodnutím SZIF ze dne 6. 6. 2024 a potvrzeno napadeným rozhodnutím. K tomu odkázala na § 170 insolvenčního zákona. Za dobu od rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 tak nemohlo běžet penále, neboť bylo vyloučeno dle insolvenčního zákona. Za dobu trvání účinků řízení nemohlo vůbec běžet žádné příslušenství pohledávek, a to včetně penále, které bylo nyní žalovanou v odvolacím řízení fakticky doměřeno, avšak za období trvání insolvenčního řízení (od 26. 8. 2017 do 23. 5. 2020); k uvedenému pak žalobkyně poukázala na body 51 až 54 napadeného rozhodnutí. Pokud nějaké penále mohlo vzniknout, pak jedině teoreticky za dobu od 22. 11. 2023 do doby úhrady vymáhané částky. S odkazem na bod 56 napadeného rozhodnutí žalobkyně zdůraznila, že dotaci vrátila SZIF v plné výši ke dni 3. 9. 2024.
23. Ve třetím žalobním bodě žalobkyně namítla prekluzi práva na vymáhání penále. I pokud by mohlo být penále uplatněno, došlo by k prekluzi práva na doměření penále za dobu od 26. 8. 2017 do 16. 4. 2020, neboť penále je nárok, který vzniká za každý den prodlení. Prvním dnem vzniku dílčího denního penále ve výši 6 000 Kč je den 26. 8. 2017. Od tohoto dne je třeba počítat také případný první den běhu promlčecí doby, ve které byl oprávněn SZIF zahájit a vyměřit případné penále za porušení povinnosti vrátit dotaci. Příslušná promlčecí doba dle žalobkyně běžela pro každý z uvedených dílčích denních nároků zvlášť a uplynutím 4 let se také postupně nárok promlčoval. Je zcela v příkrém rozporu, že promlčecí doba se počítá až od posledního dne prodlení, od kterého je celý nárok vypočten, tj. až ode dne 23. 5. 2020, kdy penále dovršilo maximální možné částky, tj. částky odpovídající původní výši dotace. Tímto dnem nevznikl nárok na doměření celého penále za několik let. Pokud SZIF zahájil řízení dne 17. 4. 2024, a předmětem vyměrovacího řízení je penále za dobu od 26. 8. 2017 do 23. 5. 2020, tak v době zahájení řízení prekludovalo právo na doměření penále za dobu od 26. 8. 2017 do 16. 4. 2020. Fond a žalovaný tak byli oprávněni doměřit jen penále za dobu od 17. 4. 2020 do 23. 5. 2020. Opačný výklad by byl v rozporu i s Listinou základních práv a svobod, jelikož by umožňoval prolomení zákonem stanovených promlčecích lhůt v dané oblasti.

IV. Vyjádření žalovaného

24. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Podotkl, že žalobní námitky se v zásadě kryjí s odvolacími námitkami, se kterými se v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal. Z tohoto důvodu odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
25. Úvodem konstatoval, že Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 21. 1. 2020, č. j. 65 Icm 3223/2019-34 zamítl žalobu Fondu na určení, že předmětná pohledávka ve výši 6 000 000 Kč byla uplatněna po právu jako pohledávka za majetkovou podstatou podle § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona. Podle Krajského soudu v Plzni by pohledávka musela vzniknout po rozhodnutí o úpadku, ale v daném případě vznikla pohledávka podle soudu marným uplynutím lhůty pro nápravu porušení povinností žalobkyně dne 20. 4. 2016.
26. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 bylo doručeno přímo žalobkyni jakožto jedinému účastníku řízení, přičemž o podaném odvolání žalovaný rozhodl rozhodnutím č.j. 47719/2017-MZE-14113 ze dne 18. 9. 2017. Žalobkyni nebylo nijak upřeno právo podat opravný prostředek. Žalovaný má za to, že smyslem a účelem doručování insolvenčnímu správci je ochrana majetkové podstaty dlužníka a zajištění jeho právní obrany v situaci, kdy by se společnost už sama aktivně nebránila. I kdyby bylo doručení insolvenčnímu správci namíste (což v tomto případě nebylo), nelze dovozovat vadu řízení, neboť společnost se řádně a aktivně bránila, čímž byl účel doručení naplněn. Navíc rozhodnutí o povinnosti vrátit dotaci se dostalo do dispozice insolvenčního správce nejpozději dne 2. 12. 2019, kdy byla vyvěšena výzva Krajského soudu v Plzni, aby se insolvenční správce vyjádřil k žalobě Fondu na určení. Žalovaný uzavřel, že v konkursu byla žalobkyně ode dne 19. 2. 2021, a proto se v řízení neuplatnil § 246 insolvenčního zákona.
27. Ke druhému žalobnímu bodu žalovaný odkázal na body 45 až 48 napadeného rozhodnutí a setrval na závěru, že v důsledku insolvenčního řízení nedochází k posunu termínu vykonatelnosti správních rozhodnutí ani k zániku mimosmluvní sankce (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 20 Cdo 486/2022). V posuzovaném případě nedošlo ke zrušení konkursu podle § 308 odst. 1 písm. c) a d) insolvenčního zákona a ke zrušení a zániku dlužníka, který je právnickou osobou bez právního nástupce dle § 311 insolvenčního zákona. Žalovaný dospěl k závěru, že nešlo o specifický případ zániku dlužníka dle § 311 insolvenčního zákona, a proto nezanikl ani nárok na penále, který vznikl po rozhodnutí o úpadku na základě rozhodnutí o vrácení dotace, které bylo vykonatelné dne 26. 8. 2017.
28. Ani třetí žalobní bod není dle žalovaného důvodný. Žalobní argumentace neodpovídá správné aplikaci nařízení č. 2988/95. Žalovaný poukázal na čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95 a uvedl, že v případě penále spočívá nesrovnalost v trvajícím nevrácení dotace a trvá do dne splnění povinnosti (do vrácení dotace nebo do dosažení maximální výše penále), a to už jen proto, že žalobkyně má každým dnem větší výhodu (ponechané finanční prostředky na které nemá nárok). Žalobkyně nesprávně dovozuje, že každý jednotlivý den prodlení zakládá nový samostatný nárok, a tedy i samostatnou promlčecí lhůtu. Tento výklad neodpovídá povaze penále jako sankčního institutu. Penále dle nařízení č. 2988/95, respektive čl. 7 prováděcího nařízení č. 809/2014 v platném znění není smluvním závazkem mezi dvěma stranami, ale veřejnoprávní sankcí za porušení povinností v oblasti ochrany finančních zájmů EU. Penále může dosáhnout maximálně výše dotace [čl. 5 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2988/95 ve spojení s § 11a odst. 5 zákona o SZIF]. Penále je sankcí za neplnění povinnosti v čase, a nelze jej chápat jako řadu izolovaných jednotlivých nároků, nýbrž jako jediný souvislý právní nárok s kontinuálním během, kdy žalobkyni pokračuje výhoda ve smyslu toho, že si ponechává finanční prostředky, na něž nemá nárok. Žalobkyni navržený přístup, podle něhož se promlčecí doba vztahuje ke každému jednotlivému dni zvlášť, nelze

akceptovat. Výklad žalobkyně by znamenal, že orgány ochrany finančních zájmů EU by byly nuceny průběžně doměřovat denní penále, což by bylo nejen administrativně neproveditelné, ale především v rozporu s cílem nařízení č. 2988/95, kterým je efektivní ochrana rozpočtu EU.

29. Nejpozdějším okamžikem pro započetí běhu promlčecí doby je den dosažení maximální výše penále, tedy 23. 5. 2020. V tomto případě bylo řízení zahájeno dne 17. 4. 2024, tedy před uplynutím čtyřleté promlčecí doby uvedené v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95. Žalovaný shledal postup v dané věci v souladu s Listinou základních práv a svobod.
30. Interpretace, kterou k běhu promlčecí lhůty uvedla žalobkyně, je podle něj nesprávná, neboť nebere v úvahu kontinuální povahu penále jako sankce. Žalobkyně se mylně domnívá, že se promlčení musí počítat ke každému dni zvlášť. Promlčecí lhůta se počítá až od okamžiku, kdy bylo dosaženo maximální výše penále nebo byla povinnost splněna, neboť se jedná o nesrovnalost trvajících. Řízení bylo zahájeno před uplynutím čtyřleté promlčecí doby, a proto není důvod považovat jakoukoli část penále za prekludovanou. Výklad žalobkyně by v praxi vedl k narušení účinnosti finančních sankcí a byl by v rozporu s cílem nařízení č. 2988/95.

V. Posouzení věci soudem

31. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Dále přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.
32. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
33. Podle § 11a odst. 1 zákon o SZIF *v případě neoprávněné platby dotace kryté zcela nebo zčásti prostředky z rozpočtu Evropské unie postupuje Fond podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a podle tohoto zákona. Řízení o vrácení dotace Fond zahájí nejpozději do 10 let ode dne jejího vyplacení.*
34. Podle § 11a odst. 4 zákon o SZIF *v případě, kdy příjemce dotace nedodrží lhůtu stanovenou pro její vrácení, je povinen zaplatit Fondu penále ve výši 1 ‰ denně z částky dotace, kterou je povinen vrátit, nejvýše do výše této částky. Fond zahájí řízení o povinnosti podle věty předchozí do 4 let ode dne vrácení neoprávněné platby dotace nebo jejího započtení podle odstavce 10, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy penále dosáhlo částky dotace, kterou je příjemce povinen vrátit. V případě uzavření dohody o splátkách Fond sjedná s příjemcem dotace úrok z prodlení a další podmínky podle zvláštního právního předpisu; po dobu účinnosti dohody o splátkách se příjemci dotace neúčtuje penále.*
35. Podle nařízení č. 2988/95 článku 1 odst. 2 *"nesrovnalostí" se rozumí jakékoli porušení právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství nebo rozpočty Společenstvím spravované, a to buď snížením nebo ztrátou příjmů z vlastních zdrojů vybíraných přímo ve prospěch Společenství, nebo formou neoprávněného výdaje.*
36. Podle nařízení č. 2988/95 článku 3 odst. 1 *promlčecí doba pro zahájení stíhání činí čtyři roky od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti uvedené v čl. 1 odst. 1. Odvětvové předpisy mohou stanovit i kratší lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky. V případě pokračujících nebo opakovaných nesrovnalostí běží promlčecí doba ode dne, ke kterému nesrovnalost skončila. V případě víceletých programů běží promlčecí doba v každém případě až do definitivního*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

ukončení programu. Promlčecí doba pro stíhání se přerušuje každým úkonem příslušného orgánu oznámeným dané osobě, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti. Promlčecí doba začíná znovu běžet od provedení každého úkonu způsobujícího přerušování. Promlčení však nastane nejpozději ke dni, v němž uplynula lhůta rovnající se dvojnásobku promlčecí doby, aniž příslušný orgán uložil sankci, s výjimkou případů, kdy bylo řízení podle čl. 6 odst. 1 pozastaveno. (podtržení doplněno soudem)

37. Podle nařízení č. 2988/95 článku 5 odst. 1 písm. b) *úmyslné nesrovnalosti nebo nesrovnalosti způsobené z nedbalosti mohou vést k těmto správním sankcím:*

b) zaplacení vyšší částky, než byly částky neoprávněně přijaté nebo úmyslně nezaplacené, případně s připočtením úroků; tato dodatečná částka se určí v souladu s procentní sazbou stanovenou ve zvláštních předpisech a nesmí překročit úroveň bezpodmínečně nutnou k tomu, aby měla odrazující povahu.

38. Podle nařízení č. 809/2014 článku 7

Zpětné získávání neoprávněně vyplacených částek

1. V případě neoprávněné platby příjemce vrátí dotyčnou částku, která je případně zvýšena o úrok vypočítaný v souladu s odstavcem 2.

2. Úroky se vypočítají za období od uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu, která nesmí být stanovena na více než 60 dnů, do okamžiku vrácení nebo odečtení částky. Použitelná úroková sazba se vypočítá podle ustanovení vnitrostátních právních předpisů, nesmí však být nižší než úroková sazba použitelná pro vymáhání částek podle vnitrostátních předpisů.

3. Povinnost vrátit částku uvedená v odstavci 1 se neuplatní, pokud byla platba provedena omylem příslušného orgánu nebo jiného orgánu a pokud příjemce nemohl chybu přiměřeným způsobem odhalit.

Pokud se však chyba týká skutečností rozhodných pro výpočet dotyčné platby, použije se první pododstavec pouze v případě, že rozhodnutí o vrácení nebylo sděleno do 12 měsíců od provedení platby.

39. Podle nařízení č. 2022/1173 článku 14

Zrušení

Prováděcí nařízení (EU) č. 809/2014 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2023.

Nadále se však použije pro:

a) žádosti o podporu pro přímé platby podané před 1. lednem 2023;

b) žádosti o platby v souvislosti s podpůrnými opatřeními prováděnými podle nařízení (EU) č. 1305/2013;

c) kontrolní systém a správní sankce, pokud jde o pravidla týkající se podmíněnosti.

40. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

41. Soud k uplatněným žalobním bodům podotýká, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 54/2013-36) je třeba žalobní body výslovně formulovat v žalobě, neboť je třeba vycházet z toho, že soudní řízení není pokračováním správního řízení, nýbrž zcela samostatným typem přezkumného řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Argumentace obsažená v žalobě je však obsahovou kopií odvolací argumentace žalobkyně a postrádá jakoukoliv polemiku se skutečným závěrem žalovaného a jeho vypořádáním se s obsahově shodnými námitkami uplatněnými v odvolání. Jakkoli žalobkyni v obecné rovině nic nebrání, aby v rámci žalobních bodů zopakovala své argumenty vyjádřené v předchozím průběhu řízení (odvolací námitky), musí vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí, které se s těmito námitkami vypořádává. Žalobní body se musí vztahovat právě k obsahu napadeného rozhodnutí, případně k postupu žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125). Pokud žalobkyně dostatečně nereagovala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný námitky vypořádal, značně tím snížila svou šanci na procesní úspěch. Rovněž je zapotřebí připomenout, že pokud žalobkyně neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vůči závěrům správního orgánu, nemusí soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl žalovaný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Soud s přihlédnutím k uvedeným judikaturním východiskům konstatuje, že se v rámci posouzení všech žalobních bodů ztotožnil s argumentací, kterou uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud proto níže k námitkám, které neshledal důvodnými, jen stručně uvádí argumentaci žalovaného obsaženou v napadeném rozhodnutí, s níž se ztotožnil a převzal ji jako argumentaci vlastní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125).

42. K prvnímu žalobnímu bodu soud považuje za potřebné zdůraznit, že žalobkyně brojí proti rozhodnutí, jímž jí byla uložena povinnost zaplatit penále v celkové výši 6 000 000 Kč z titulu opožděného vrácení dotace, nikoli tedy proti rozhodnutí, jímž jí byla uložena povinnost vrátit finanční prostředky v celkové výši 6 000 000 Kč, které jí byly poskytnuty jako dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR, opatření III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy, neboli proti rozhodnutí, které napadenému rozhodnutí a rozhodnutí prvostupňovému předcházelo. Pokud žalobkyně vytýká vady předcházejícím rozhodnutím, je třeba upozornit, že takové námitky mohla proti těmto rozhodnutím uplatnit správní žalobou. Neučinila-li tak, nelze její nečinnost a případnou nespokojenost s uvedenými rozhodnutími dohánět v tomto řízení, které se týká přezkumu jiných rozhodnutí, byť tato v určitém směru na předcházející řízení navazují.
43. Soud pro úplnost a pouze nad rámec nutného vypořádání žalobní argumentace uvádí, že rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 bylo doručeno žalobkyni jakožto jedinému účastníku řízení. Žalobkyně pak využila svého práva a podala včasné odvolání, o kterém žalovaný rozhodl dne 18. 9. 2017. Jelikož usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. KSPL 65 INS 18485/2016–A-9 ze dne 20. 9. 2016 byl zjištěn úpadek žalobkyně a byla povolena její reorganizace, nebylo nutné, aby bylo předmětné rozhodnutí doručováno rovněž insolvenčnímu správci, neboť osobou s dispozičními právy k majetkové podstatě byla v případě řešení úpadku reorganizací žalobkyně a nikoli insolvenční správce. Žalovaný též správně poukázal na to, že rozhodnutí o povinnosti vrátit dotaci se dostalo do dispozice insolvenčního správce nejpozději dne 2. 12. 2019 (výzva Krajského soudu v Plzni, aby se insolvenční správce vyjádřil k žalobě Fondu na určení), a insolvenční správce tudíž měl vědomost o existenci povinnosti žalobkyně vrátit poskytnutou dotaci. Žalobkyně nadto ani nerozvedla, jak měla být zkrácena na svých veřejných subjektivních právech, a to zejména v situaci, kdy se proti předmětnému rozhodnutí sama bránila. Pokud žalobkyně poukazuje na vady řízení a tuto svou argumentaci směřuje proti jiným rozhodnutím, nemůže soud takovým námitkám z logiky věci přisvědčit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

44. Soud nemohl souhlasit ani s tvrzením, že na právní vztahy v období od 20. 9. 2016 do 21. 11. 2023 je třeba aplikovat insolvenční zákon. Skutečnost, zda se žalovaný (případně SZIF) měl domáhat své pohledávky v rámci insolvenčního řízení, není pro daný případ podstatná, a to hned ze dvou důvodů. Zaprvé, dne 2. 11. 2023 Krajský soud v Plzni usnesením č. j. KSPL 65 INS 18485/2016–B–396, které nabylo právní moci dne 21. 11. 2023, rozhodl o zrušení konkursu žalobkyně podle § 308 odst. 1 písm. b) insolvenčního zákona, tudíž SZIF mohl nadále své pohledávky vůči žalobkyni vymáhat. Jinými slovy, pohledávka na vrácení dotace nezanikla. Reorganizační plán, na nějž žalobkyně v žalobě hojně poukazovala, nebyl schválen (nenabyl účinnosti), a proto Fond mohl po zrušení konkursu žalobkyně v souladu s § 312 insolvenčního zákona požadovat po žalobkyni splnění povinnosti (vrátit dotaci). Zadruhé, žalobkyně dotaci vrátila SZIF v plné výši ke dni 3. 9. 2024. Polemika nad tím, zda SZIF mohl být v rámci insolvenčního řízení se svou pohledávkou úspěšný, je proto nadbytečná. Posuzování toho, jakou má pohledávka povahu z hlediska insolvenčního řízení, je proto rovněž nadbytečné a pro posouzení věci zcela nepodstatné.
45. Žalobkyně pak pouze stručně odkázala na nařízení č. 2015/848 a nařízení č. 1346/2000, avšak netvrdila ani konkrétně nepoukazovala na příslušnou část předpisu, dle níž by správní orgány měly postupovat. Vznese pouze obecné otázky, neuvedla však konkrétní rozpory či porušení přímo použitelných právních předpisů EU. S ohledem na takto koncipovanou argumentaci soud neshledal, že by se správní orgány nevypořádaly s odvolacími námitkami žalobkyně a neaplikovaly příslušná ustanovení právních předpisů. V podrobnostech soud poukazuje na níže vypořádanou žalobní argumentaci a pro úplnost dodává, že žalobkyně nerozporovala vykonatelnost (ke dni 26. 8. 2017) u rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017, a soud se proto touto otázkou v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí nezabýval. Řečeno jinak, žalobkyně svou argumentaci vystavěla pouze na tvrzení o existenci procesních pochybení ve vztahu k doručování insolvenčnímu správci. Vzhledem k tomu, jak soud výše uvedenou argumentaci vypořádal a s ohledem na to, jak byla koncipována žalobní argumentace, se již nemohl vyjádřit k zákonnosti vyznačené vykonatelnosti rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017, neboť by tím překročil rámec soudního přezkumu.
46. Pokud jde o námitku uvedenou pod druhým žalobním bodem, soud poukazuje na body 45 až 48 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný s věcně totožnou argumentací, kterou žalobkyně uplatnila v rámci svého odvolání, vypořádal. Soud pro přehlednost poukazuje zejména na bod 46 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný uvedl, že *„Fond je oprávněn požadovat i penále, které také nezaniklo, neboť § 170 insolvenčního zákona, o který se opírá odvolatel, se týká pouze uspokojení pohledávek v průběhu insolvenčního řízení a žádným způsobem z něho nelze dovodit, že by tyto pohledávky, které jsou vyloučeny ze způsobu řešení úpadku, automaticky zanikly nebo neběžely, tzn. posunul se jejich začátek, jak tvrdí odvolatel (srovnej bod 18 usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 486/2022, ze dne 27. 4. 2022, kde se uvádí: „Z § 170 písm. b) insolvenčního zákona mimo jiné vyplývá, že úroky z prodlení, které se staly splatnými až po rozhodnutí o úpadku, se neuspokojují žádným ze způsobu řešení úpadku, tedy ani v případě konkursu. To však neznamená, že v případě konkursu neuspokojené úroky od rozhodnutí o úpadku do vyplacení plnění (jistiny) insolvenčním správcem zanikají; nejde-li o specifický případ zániku dlužníka ve smyslu § 311 insolvenčního zákona. Insolvenční zákon totiž neobsahuje obecnou úpravu uspokojení úroků z prodlení, pouze stanoví pravidla, jakým způsobem jsou uspokojovány v insolvenčním řízení. Proto tedy oprávněné osobě nadále přísluší úroky z prodlení z přiznané jistiny od rozhodnutí o úpadku, a to až do vyplacení výtěžku zpeněžení neboli vyplacení plnění insolvenčním správcem. Rozhodnutí insolvenčního soudu o zrušení konkursu nemá na dobu trvání prodlení s plněním pohledávky vliv, neboť jej soud ve*

smyslu § 308 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona vydá až po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení (§ 307 odst. 3 insolvenčního zákona). Soudní exekutor proto může nadále exekučně vymáhat vymezené příslušenství a důvod k zastavení exekuce není dán.).“ K uvedenému žalovaný zcela případně konstatoval v bodě 47, že insolvenční řízení bylo skončeno ke dni 21. 11. 2023. Poukaz žalobkyně na § 170 insolvenčního zákona není relevantní. Jestliže Fond dne 17. 4. 2024 zahájil řízení o povinnosti zaplatit penále v celé výši, postupoval v souladu se zákonnou právní úpravou, neboť v důsledku insolvenčního řízení nedošlo k posunu vykonatelnosti správního rozhodnutí ani k zániku mimosmluvní sankce. Argumentace žalobkyně, že za dobu od rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 nemohlo penále běžet, neboť bylo vyloučeno dle insolvenčního zákona, nemá oporu v insolvenčním zákoně. V posuzovaném případě došlo ke zrušení konkursu podle § 308 odst. 1 písm. b) insolvenčního zákona, nešlo tedy o specifický případ zániku dlužníka podle § 311 insolvenčního zákona. Nezanikl proto ani nárok na penále, který vznikl po rozhodnutí o úpadku na základě rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 (o vrácení dotace), které bylo vykonatelné dne 26. 8. 2017. Není tak pravdou, že za dobu trvání účinků insolvenčního řízení (konkrétně od 26. 8. 2017 do 23. 5. 2020) nemohlo vůbec běžet žádné příslušenství pohledávek (penále). Soud tedy nepřisvědčil argumentaci žalobkyně, že penále mohlo vzniknout pouze za dobu od 22. 11. 2023 do doby úhrady vymáhané částky.

47. Ani třetí žalobní bod není důvodný. Žalobkyně zcela nesprávně dovozuje, že každý jednotlivý den prodlení zakládá nový samostatný nárok, a tedy i samostatnou promlčecí lhůtu. Takový výklad však nemá oporu v právních předpisech. V případě penále spočívá nesrovnalost v nevrácení dotace a trvá (resp. pokračuje) do dne splnění povinnosti, resp. do vrácení dotace nebo do dosažení maximální výše penále. Nejpozdějším okamžikem pro započetí běhu promlčecí doby je den dosažení maximální výše penále (tj. 23. 5. 2020). V tomto případě bylo řízení zahájeno dne 17. 4. 2024, tedy před uplynutím čtyřleté promlčecí doby. Soud souhlasí se žalovaným, že penále dle nařízení č. 2988/95, resp. dle prováděcího nařízení č. 809/2014 není smluvním závazkem mezi dvěma stranami, jak se snaží dovozovat žalobkyně, ale veřejnoprávní sankcí za porušení povinností v oblasti ochrany finančních zájmů EU. Je tudíž ze své podstaty sankcí za neplnění (nesplnění) povinnosti v čase, neboť žalobkyně si ponechávala finanční prostředky, které měly být na základě pravomocného rozhodnutí vráceny. Žalovaný v bodě 55 napadeného rozhodnutí oprávněně poukázal na rozsudek SDEU ze dne 15. června 2017 ve věci C 436/15, *UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras*, z něhož mimo jiné plyne, že nesrovnalost musí být považována za „pokračující“, pokud opomenutí představující porušení ustanovení unijního práva nadále trvá. V daném případě se tedy i ve smyslu evropské judikatury jedná o pokračující nesrovnalost. Žalobkyní navržený přístup, podle něhož se promlčecí doba vztahuje ke každému jednotlivému dni zvlášť, nelze akceptovat, neboť penále nelze pojímat jako řadu jednotlivých izolovaných nároků. Nevrácení dotace představuje opomenutí žalobkyně, které trvalo (resp. pokračovalo), přičemž okamžik, kdy penále dosáhlo částky dotace, kterou byla žalobkyně povinna vrátit, nastal dříve (23. 5. 2020), než byla dotace žalobkyní dle jejích slov dobrovolně vrácena (3. 9. 2024). Soud sdílí názor žalovaného, že se jedná o souvislý právní nárok s kontinuálním během, jelikož žalobkyni pokračuje výhoda ve smyslu toho, že si ponechává finanční prostředky, na něž nemá nárok. Z právě uvedeného plyne, že promlčecí lhůta se počítá až od okamžiku, kdy bylo dosaženo maximální výše penále nebo byla povinnost splněna. Tomu odpovídá i zákonná formulace „nejpozději však do 4 let ode dne, kdy penále dosáhlo částky dotace, kterou je příjemce povinen vrátit.“ Maximální výše penále bylo dosaženo dne 23. 5. 2020 (dotace byla vrácena až dne 3. 9. 2024). Řízení bylo zahájeno

dne 17. 4. 2024, tedy před uplynutím čtyřleté promlčecí doby, přičemž není důvod považovat jakoukoli část penále za prekludovanou.

48. Pokud by soud připustil výklad žalobkyně, mohlo by dojít k situaci, že než by penále dovršilo maximální výše (za situace, kdy by nebyla dotace vrácena dříve), bylo by penále již částečně promlčeno. Argumentace žalobkyně proto nemá oporu v právní úpravě, na kterou žalobkyně sama odkazuje. O relevantnosti tohoto závěru svědčí ostatně i současná právní úprava obsažená v § 11a odst. 4 zákona o SZIF, kdy v případě, kdy příjemce dotace nedodrží lhůtu stanovenou pro její vrácení, je povinen zaplatit Fondu penále ve výši 1 ‰ denně z částky dotace, kterou je povinen vrátit, nejvýše do výše této částky. Fond zahájí řízení o povinnosti podle věty předchozí nejpozději do 4 let ode dne, kdy penále dosáhlo částky dotace, kterou je příjemce povinen vrátit. Proto nelze vejít na argumentaci žalobkyně, že za první den prodlení vzniku dílčího denního penále ve výši 6 000 Kč je den 26. 8. 2017, od něhož je třeba počítat také případný první den běhu promlčecí doby, ve které byl oprávněn SZIF zahájit a vyměřit případné penále za porušení povinnosti vrátit dotaci. Soud proto nesdílí názor žalobkyně, že je v příkrém rozporu, počítá-li se promlčecí doba od posledního dne prodlení, od kterého je celý nárok vypočten, tj. ode dne 23. 5. 2020, kdy penále dovršilo maximální možné částky, tj. částky odpovídající původní výši dotace, a stejně tak neshledal, že by výklad zastávaný správním orgánem byl v rozporu s Listinou základních práv a svobod, jak veskrze jen obecně namítla žalobkyně.

VI. Závěr a náklady řízení

49. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a procesně úspěšné žalované žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.
51. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně se k výzvě soudu, zda s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí, nevyjádřila (její souhlas s projednáním věci bez jednání byl tedy presumován) a žalovaný s rozhodnutím věci bez nařízení jednání výslovně souhlasil. Soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady pro rozhodnutí jsou totiž součástí správního spisu, z něhož soud obligatorně vycházel. Správním spisem se přitom dokazování neprovádí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS).
52. Žalobkyně jako důkazy označila usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 10. 2019, č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-B-135, ze dne 20. 9. 2016, č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-A-9, ze dne 2. 11. 2023, č. j. KSPL 65 INS 18485/2016-B-396 a rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017. Vzhledem k tomu, že mezi účastníky nebylo sporu ohledně obsahu výše citovaných usnesení, soud jimi dokazování neprováděl, neboť by to bylo zcela nadbytečné. Nadto žalobkyně k žalobě předmětná usnesení Krajského soudu v Plzni ani nepřipojila. Pokud jde o rozhodnutí SZIF ze dne 19. 6. 2017 a odvolání žalobkyně, ta jsou součástí správního spisu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. prosince 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu